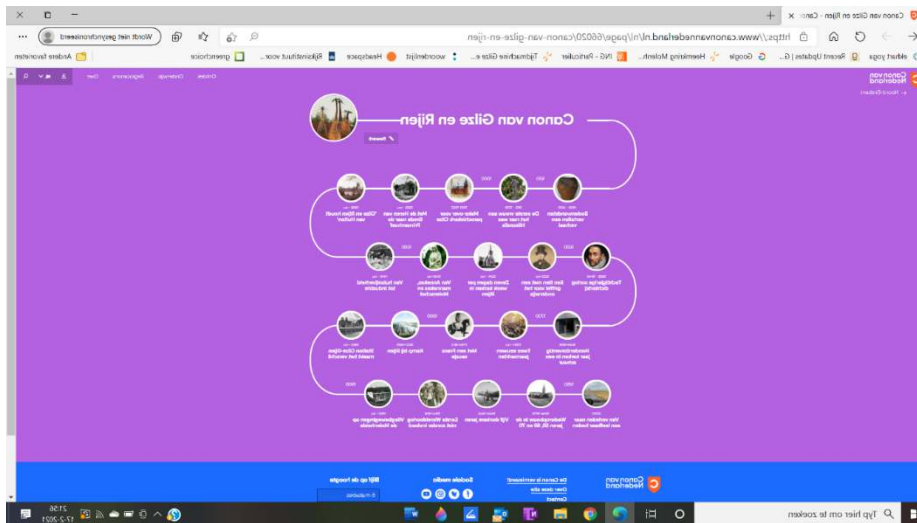

Canon van Gilze en Rijen vanaf nu online

‘Onze’ Hilsondis gaat de hele digitale wereld over

De ‘Canon van Gilze en Rijen’ staat sinds kort online! Twintig digitale vensters vertellen samen in grote lijnen het verhaal van de geschiedenis van onze gemeente. Wie dat wil zit er met een paar klikken middenin. Want achter iedere uitnodigende foto met pakkende titel schuilt een kort verhaal over een belangrijk stukje plaatselijke historie.

De Gilze en Rijense canon hadden we al langer; in 2012 brachten we die als Heemkring Molenheide in boekvorm uit. Maar voor een betere toegankelijkheid besloten we bij het landelijk initiatief voor regiocanons aan te sluiten en de bestaande verhalen voor digitale ontsluiting te bewerken. En die vind je nu terug op www.canonvannederland.nl, een website die is ontwikkeld in opdracht van stichting entoen.nu en het Nederlands Openluchtmuseum. Erfgoed Brabant coördineert dit initiatief voor de canons uit onze provincie en we hebben als Gilze en Rijen op de site een mooi plekje tussen elf andere Brabantse canons gekregen.

Treinreis door de geschiedenis

Net als in het boek krijgt de digitale lezer twintig ‘vensters’ aangeboden, die verrassende inkijkjes in ons verleden bieden. ‘Bodemvondsten vertellen een verhaal’ bijvoorbeeld, of ‘Vliegbewegingen op de Molenheide’ en ‘Station Gilze-Rijen maakt het verschil’. Geen volledige geschiedschrijving dus, maar de meest bijzondere en bepalende gebeurtenissen uit het verleden op een rij gezet. Van het ene naar het andere punt, als een treinreis door onze geschiedenis.

Door her en der links in de teksten aan te brengen, hebben we de voordelen van het digitale nog meer benut. Je klikt ermee door naar websites als tijdmachinegilzerijen.nl, wikikids.nl, nl.wikipedia.org en youtube.com en zo verduidelijken ze de oorspronkelijke verhalen of vullen die aan.

Hilsondis wereldwijd

Online gaan betekent ook dat de eerste vrouw hier aan het roer, ‘onze’ Hilsondis van ruim duizend jaar geleden, nu de hele digitale wereld over gaat. Dat mensen tot in Nieuw-Zeeland het waarom kunnen ontdekken van ‘Gilze-Rijen houdt van Hulten’. Dat liefhebbers uit – noem eens wat – Lapland afkomen op het uitnodigende ‘Van Annekes, mannekes en Molenschot’. Of dat gastronomen uit Lyon dat ‘Franse sausje’ wel eens willen proeven, terwijl Spanjaarden zich buigen over de skeletten en

knopen uit 'De tachtigjarige oorlog dichterbij'. Om maar niet te spreken van de Belgen die nut en noodzaak van het 'Kamp bij Rijen' uitgelegd willen zien. En zo kunnen we nog wel even doorgaan. Alles bij elkaar – en dat laat de canon maar weer eens zien – heeft Gilze en Rijen een rijke geschiedenis met internationale kanten. We hebben in de loop der tijden veel voor de kiezen gekregen, niet alleen in de Tweede Wereldoorlog, maar we zijn er altijd weer goed uitgekomen.

Preview

Weer terug met beide voeten op de Brabantse grond, komen we meanderend aan bij het laatste venster 'Van verleden naar een leefbaar heden'. En met dat 'heden' bedoelen we in dit geval het jaar 2000, alweer ruim twintig jaar geleden. Want niets is moeilijker dan het nu te beschrijven; welke huidige ontwikkelingen zullen later van geschiedkundig belang blijken te zijn? Rond de eeuwwisseling komt in ieder geval het begrip leefbaarheid om de hoek kijken. En het feit dat Tilburg en Breda wel heel hard naar onze gemeente toegroeien. De canon daarover: "Gaan we straks met zijn allen op in Breburg of leiden onze dappere pogingen tot een zelfstandiger bestaan? Haken we misschien aan bij die kleinere buurgemeenten, die nu op bestuurlijk niveau en met een ambtelijke fusie (ABG: Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen) al aansluiting zoeken om samen het tij te keren?". Wie zal het zeggen.

De huidige ontwikkelingen anno 2020/2021 roepen stiekem wel de vraag op wat een volgend venster, over pakweg vijftig jaar, ons zal vertellen over het nu. Komen we er de coronaperiode in tegen? Wat was de impact ervan in Gilze en Rijen en vooral hoe lang duurde die? De huidige canon geeft daar met zijn laatste zin misschien al wel een mooi antwoord op: "Wat de uitkomst ook zal zijn, de trein blijft vast wel rijden, een nieuwe toekomst tegemoet". Waarmee alles weer een beetje in perspectief is geplaatst.

Waar te vinden?

Voor wie ook eens wat vensters wil openen: ga naar www.heemkringmolenheide.nl en klik daar in de linker kolom op 'canon Gilze en Rijen'. U kunt ook - maar dat is wat omslachtiger - de Gilze en Rijense geschiedenis zoeken op www.canonvannederland.nl en dan via regiocanons doorklikken naar Noord-Brabant en vervolgens Gilze en Rijen.

Wat volgt staat altijd in verband

Met wat eraan vooraf ging

Citaat van Marcus Aurelius

Uit 'De historische canon van Gilze en Rijen' in boekvorm

Over het boek

In de digitale versie hebben we de teksten en foto's van 'De historische canon van Gilze en Rijen' in boekvorm, grotendeels overgenomen. Alleen als de digitale toepassing daarom vroeg, hebben we hier en daar wat aangepast. Wij willen de oorspronkelijke redactie van de Gilze en Rijense canon dan ook zeker niet onvermeld laten. In alfabetische volgorde waren dat Mariëlle van Hezewijk, Adriaan Hoevenaars†, Jeanne de Hoon, Jan Theeuwes, Jan Theunissen en Jan de Vett, allemaal vrijwilligers van de heemkring.

Adriëne Smits en Mariëlle van Hezewijk hebben de canon nu bewerkt en in digitale vorm gegoten. En voor wie (ook) belangstelling heeft voor de analoge versie: het boek is nog steeds verkrijgbaar bij Heemkring Molenheide.

Tekst: Mariëlle van Hezewijk; **Fotoredactie:** Piet Weterings

Bron: 'Historische canon van Gilze en Rijen'; www.heemkringmolenheide.nl;
www.canonvannederland.nl